

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 731

гр. Стара Загора, 02.06.2026 г.

ОКРЪЖЕН СЪД – СТАРА ЗАГОРА, ПА ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в закрито заседание на втори юни през две хиляди двадесет и шеста година в следния състав:

Председател: Мариана М. Мавродиева

Членове: Веселина К. Мишова
Орлин Н. Летов

като разгледа докладваното от Мариана М. Мавродиева Въззивно частно гражданско дело № 20265500500400 по описа за 2026 година

Производството е образувано по въззивна частна жалба, подадена от „М.“ АД, чрез адв. М. К., срещу определение № 131 от 23.03.2026 г., постановено по гр.д. № 394/2025 г. по описа на Районен съд - Раднево, с което е отхвърлена молбата на дружеството за изменение на решението в частта за разносните.

В жалбата се прави възражение, че дружеството - ответник в първоинстанционното производство, не е дало повод за завеждане на делото. Излагат се подробни съображения, сочи се съдебна практика, в т.ч. и се позовава на решения на СЕС. Иска се съдът да измени постановеното решение в частта за разносните, като остави разносните в тежест на ищеца или присъди адв. хонорар под минимума, както и да присъди на ответника адв. хонорар в размер на 204.52 евро за предявения насрещен иск.

В срока за отговора ответницата по частната жалба Р. К. Д., чрез адв. М. М. оспорва жалбата като неоснователна. Излага подробни съображения по оплакванията в нея. Моли съдът да остави жалбата без уважение и да потвърди обжалваното определение.

Съдът, като разгледа материалите по делото и взе предвид доводите на страните, намери за установено от фактическа и правна страна следното: Частната жалба е допустима - подадена е в срок от надлежна страна, имаща правен интерес от обжалване, срещу подлежащ на обжалване съдебен акт, внесена е дължимата държавна такса.

Производството по гр.д.№ 394/2025 г. по описа на Районен съд – Раднево е образувано по искова молба от Р. К. Д. чрез адв. М. М. срещу „М.“ АД, с която е бил предявен иск по чл.55, ал.1 ЗЗД - за връщане на сумата от 50 лв., в хода на делото увеличен до размер на 1107.87 евро/ 2166.80 лева/, платена без основание по недействителен договор за потребителски кредит от 09.12.2021г. и установителен иск за признаване за установено, че договор за потребителски кредит от 27.02.2024г. е изцяло недействителен, евентуално за признаване за

установено, че клаузи от договора са нищожни. С отговора на исковата молба ответникът е признал предявените искове като основателни. Претендира, че не е дал повод за завеждане на делото тъй като е изпълнил задължението си по първия предявен осъдителен иск в срока за отговора на исковата молба. Представил е платежни нареждания за заплащане на цялата претендирана сума в хода на делото, след установяването и от вещото лице и увеличение на иска от страна на ищцата. С отговора си предявява и насрещен иск, като оспорва, че ищцата е платила цялата дължима сума по втория договор за кредит и претендира заплащане на сумата 200 лева остатък, който иск ищцата е признала. Производството е приключило с решение № 6 от 28.01.2026 г., с което предявеният осъдителен иск от ищцата за 1107.87 евро е отхвърлен като погасен чрез плащане в хода на делото. Уважен е вторият установителен иск като съдът е признал за нищожен договора за потребителски кредит от 27.02.2024г. Насрещния иск на „М.“ АД съдът е уважил изцяло до претендирания размер от 200 лева - 102.25 евро. Със същото решение ответникът „М.“ АД е осъден да заплати на ищеца сумата от 261.86 евро разноски по делото за държавна такса и възнаграждение за вещото лице. На основание чл.38, ал.2 ЗАДв на процесуалния представител на ищеца съдът е присъдил сумата от 245,42 евро (480 лв.) по всеки от двата предявени иска или общо сумата от 490.84 евро с ДДС /960 лева/. Приел, че по предявените искове на ищцата Д. ответникът няма право на разноски. По насрещния иск, съдът е присъдил разноски на „М.“ АД в размер на 127.81 евро, за държавна такса изцяло 25.56 евро/50 лева/ и адв. възнаграждение като е намалил размера му на основание чл. 78, ал.5 ГПК по искане на другата страна на 102.25 евро/ 200 лева/.

С обжалваното определение първоинстанционният съд е отхвърлил молбата на „М.“ АД за изменение на постановеното решение в частта за разноските, като му присъди разноски за адвокат по насрещния иск в размер на 204.52 евро и отхвърли искането за заплащане на адвокатско възнаграждение по чл. 38, ал.2 ЗАДв. в полза на процесуалния представител на ищцата.

Съгласно чл.38, ал.2 ЗАДв в случаите по ал. 1, ако в съответното производство насрещната страна носи отговорност за разноски, адвокатът има право на адвокатско възнаграждение, като съдът при определяне на разноските за адвокат прилага чл.36 и осъжда другата страна да го заплати. Съгласно чл. 36, ал.1 и 2 ЗАДв (в редакцията преди ДВ, бр. 17/2026 г.) адвокатът има право на възнаграждение за своя труд, като размерът на възнаграждението се определя в договор между адвоката и клиента. Този размер трябва да бъде справедлив и обоснован. Законодателят не дава легално определение на понятието „справедлив и обоснован”, но изхождайки от общоприетия смисъл на понятието, следва да се приеме, че справедливо и обосновано е това възнаграждение, което е съответно на фактическата и правна сложност на делото и усилията, които адвокатът е положил при осъществяване на процесуалното представителство. Освен това, за да бъде справедлив и обоснован, размерът на адвокатското възнаграждение трябва да бъде съобразен и вида на спора, материалния интерес, вида и количеството на извършената работа; значимостта на процесуалното действие за защита на интересите на страната, изчерпателността и относимостта на защитата, както

и икономическите условия и стандартът на живот в страната. При определяне на размера на адвокатското възнаграждение следва да се съобрази и това, че съгласно постановеното решение на СЕС от 25.01.2024 г. по дело С-438/22 съдът не е обвързан от посочените размери в Наредба № 1 на Висшия адвокатски съвет за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

В случая е безспорно, че адвокатът, представлявал ищеца в първоинстанционното производство, има право на възнаграждение, след като е осъществил правно съдействие. Неоснователно е възражението в частната жалба, че ответникът не е дал повод за завеждането на иска; признал е иска и е възстановил претендираната сума, поради което не дължи разноски в производството. Съгласно чл. 78, ал. 1 ГПК заплатените от ищеца такси, разноски по производството и възнаграждение за един адвокат, ако е имал такъв, се заплащат от ответника съразмерно с уважената част от иска. Изключение от правилото е ал. 2 на същата разпоредба. За да се приложи хипотезата на чл. 78, ал. 2 ГПК е необходимо наличието на две кумулативни предпоставки: ответникът да не е дал с поведението си повод за завеждане на делото и да е налице признание на иска. В процесния случай безспорно е налице втората предпоставка - признание на иска в хода на производството по делото, направено от ответника с писмения му отговор от 08.08.2025 г., но липсват данни, от които може да се направи извод, че ответната страна не е дала повод за завеждане на делото. Настоящата искова молба е предявена на 16.06.2025 г., а плащането от ответника е направено на три пъти, като първото е на 07.08.2025 г., а следващите две плащания на дължимата на ищцата сума по предявения осъдителен иск е по-късно в хода на делото след установяването им от вещото лице. Няма норма, която да задължава ищеца първо да предяви искането си пред длъжника, респ. да го покани да плати, и ако откаже, тогава да предяви иска. Щом е налице право, засегнато от правен спор, предявяването на иск винаги е оправдано. В случая правото на ищеца да търси връщане на платеното, предполага липсата на основание. Това е претендираната от него недействителност на договора за потребителски кредит, която е предявена пред съда. Не е нужно ответникът винаги да е предприел действия по принудително изпълнение, за да се приеме, че с това дава повод за предявяване на иска. Още повече, че в случая задължението по договора за потребителски кредит е изплатено изцяло преди завеждането на иска. Щом е събрал сумата по договора, в т.ч. и сумата, предмет на иска, която е платена без основание, е налице повод ищецът да търси това, което счита, че е платил в повече. Без значение е и обстоятелството, че искът е отхвърлен, тъй като това е поради плащане на дължимата сума в хода на делото.

При определяне на размера на възнаграждението, дължимо в производството при направено възражение за прекомерност, следва да се отчете вида и обема на извършената от адвоката работа. В случая действията, които процесуалният представител на ищеца е извършил, не се ограничават до изготвяне и подаване на исквата молба по два обективно съединени иска. Съдът приема, че подаването ѝ е предшествано от запознаване с обстоятелствата по двете кредитни правоотношения, свързани с претендираното задължение на длъжника и с претенцията за недействителност на втория договор за кредит, което е отнело време и усилия. Не на последно място следва да се има предвид материалният интерес, който не е нисък - 1107.87 евро, за главница по осъдителния иск, но от друга страна

следва да се съобрази и това, че адвокатският труд е високо квалифициран и възнаграждението за него трябва да бъде справедливо и достойно. Предвид на тази преценка, съдът намира, че възнаграждение в размер на 245,42 евро с ДДС за всеки от двата предявени иска, в общ размер 490.84 евро е съответно на извършената от адвоката работа и положените от него усилия в производство при упражняване на процесуалните права, както е и адекватен на икономическите условия и стандартът на живот в страната и установената МРЗ. Затова въззивният съд намира, че правилно е присъдена тази сума.

По насрещния иск, въззивният съд намира, че правилно районният съд е определил размер на адв. хонорар на ищеца по него, като е съобразил фактическата и правна сложност на делото, признанието на иска от насрещната страна и липсата на събирани доказателства по него в хода на процеса. Затова съдът намира, че присъдения размер от 127.81 евро за държавна такса и адв. възнаграждение, от които 102.25 евро за адв. възнаграждение напълно съответства на фактическата и правна сложност на делото и на извършените в процеса действия на адвоката на ищеца.

Предвид изложеното съдът намира, че частната жалба се явява неоснователна и следва да бъдат оставена без уважение, а обжалваното определение, като правилно, следва да бъде потвърдено. Разноски предвид спецификата на производството не се дължат.

Водим от горните мотиви, съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ПОТВЪРЖДАВА определение № 131 от 23.03.2026 г., по гр.д. № 394/2025 г. по описа на Районен съд - Раднево, постановено по реда на чл.248 ГПК.

Определението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____